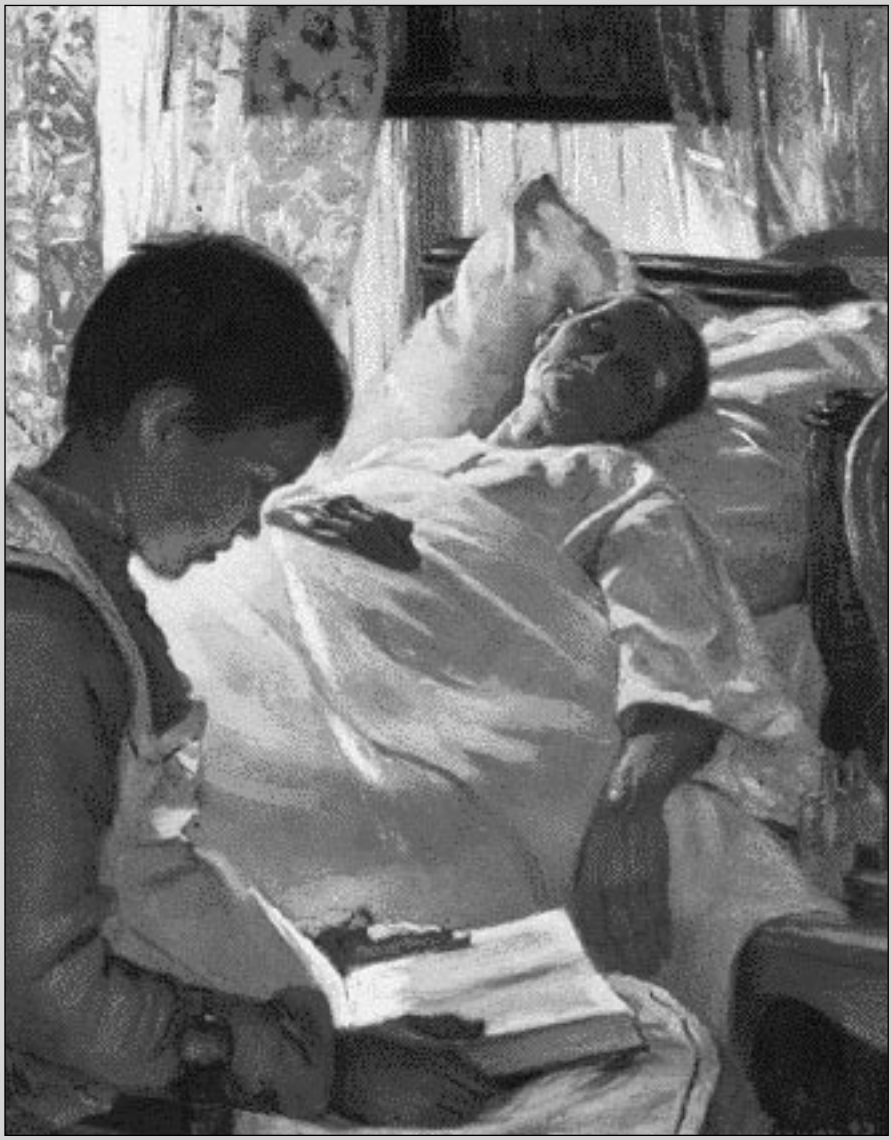
MEDICINSK
KONSTpaus

Redaktör: Kristina Räf

Eva Bonnier en skarpsynt iakttagare

»Vid sjukbädden», eller »Reflex i blått» (olja på duk, 80 x 64 cm), är ett bra exempel på Eva Bonniers säkra handlag med ljus och dagrar.

FOTO: NATIONALMUSEUM, STOCKHOLM

Eva Bonniers »Vid sjukbädden» från 1887, en av flera studier hon gjorde med konvalescensmotiv, är ett bra exempel på hennes skarpa iakttagelseförmåga, hennes känsla för det slutna rummets ljuseffekter och, inte minst, vittnar om hennes socialt grundade intresse för de gamla och de sjuka.

Verket, som också benämns »Reflex i blått», fick dock inte något nådigt mottagande av signaturen AK (A Krook) i Göteborgs-Posten:

»Ter sig väl någonsin solljuset i verkligheten sådant, som i detta sjukrum, på denna tafla, hvilken blifvit till, ej för att återgifva dödens lek med den vissnade gamla i sängen eller dess motsats till lifvet och ungdomen i sympatisk fromhet och lefvande deltagande hos den unga som vid sidan läser högt ut andaktsboken; ej för att framställa och på duken binda detta moment af livet – utan för att visa, hurudana färger blifva, då solen bryter sig med sitt sken genom en starkt blå, pariserblå rullgardin. Och det kan man vilja påstå skall vara att återgifva *naturen*! – – –
Nej, det är icke naturen i sin verklighet och renhet, utan det är en *arrangerad* natur, det är en på konstladt sätt åstadkommen färgbild. Och för denna bizarra utsväfning torde litet hvar böra betacka sig. – – –
Fröken Bonnier har gjort sig skyldig till ett klandervärdt misstag i sin konstutöfning, och hon har dertill varit nog naiv, eller hvad vi skola kalla det, att välja för sitt kulörttaskspeleri den *blåa* färgen, som är i sig sjelf så kall, så stark, att den aldrig kan verka med tilltalande eller värmande makt. Vi hafva med skärpa uttalat dessa anmärkningar, emedan fröken Bonnier obestridligen är redan en talang, som höjer sig öfver Durchsnittsnivån.»

Karl Warburg var dock mer positiv. Han såg Eva Bonnier som en radikal konstnär som älskade att experimentera med ljuseffekter.

Bland övriga motiv med sjukvårdsanknytning märks »Magdalena» (1887) och »Serafimerlazarettet» (1893). Det porträtt som dock kommit att betraktas som hennes bästa är det av svägerskan Lisen Bonnier, »Konvalescent» (1890).

Eva Bonnier var jämte Hanna Pauli och Julia Beck den främsta målarinnan inom 1880-talets konstkrets. Hon kom från ett hem med rika kulturella intressen. Hennes ekonomiskt oberoende ställning gjorde det möjligt för henne att ge stora donationer till det svenska konstlivet.

Sina sociala idéer om nödvändigheten av att konsten fördes ut till de breda folklagren förverkligade hon genom att till offentliga byggnader, främst skolor, skänka dekorativa konstverk. Hon avled 1909.

Kristina Räf

Referenser

Svenskt konstnärslexikon, 1952.

Gynning M. Det ambivalenta perspektivet. Eva Bonnier och Hanna Hirsch-Pauli i 1880-talets konstliv. Stockholm: Albert Bonniers Förlag, 1999.